

GRAB N' GO_AZ ÖTLET:

Tavaly, másod évben, rajz4 tantárgy keretein belül az volt a feladatunk Lakner Antal kortárs művésszel, aki a „téreltérítés” nevű tantárgyat viszi az egyetemen, hogy egy olyan eszközt hozzunk létre, aminek alapja egy már meglévő tárgy újraértelmezése. Egy környezetünkben lévő problémát kellett feltárunk, majd ezt lehetőségeinkhez mérten orvosolni az általunk létrehozott tárggyal. Fél éve tehát ezen szempontok alapján kezdtünk el dolgozni és jutottunk el a most bemutatott konstrukcióhoz.

KÖSZÖNET:

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani Lakner Antalnak és Üveges Gábornak, hogy tanácsaikkal segítették munkánkat.

Valamint köszönjük a kivitelezést és a technikai háttérret Szipola Péternek és Szipola Pálnak,
az AdventureSport tulajdonosainak.

GRAB N' GO_AZ ESZKÖZ

A "Grab n' Go" olyan eszköz, amelynek egyszerre van gyakorlati funkciója és művészeti aspektusa. Épp ezért tartozik a street art és a design kategóriájába is. Ezt a projektet számunkra az teszi izgalmassá, hogy az alkotás tere nincs a négy fal közé szorítva, hanem a helyszín az utcák, terek, tehát maga a város. Amellett, hogy esztétikailag érdekes, egy mindennapos problémára reflektál. Mindketten sokat járunk biciklivel, így saját magunk is tapasztaljuk, milyen zavaró, ha egy út alatt ötször-hatszor megfog minket a piros lámpa. Aki biciklizik, az tudja, hogy nem mindegy, hogy egy autóban ülve, kényelmesen elhelyezkedve kivárjuk, amíg a lámpa zöldre vált, vagy több táskával, rajztáblával, esetleg rajzhengerrel egyensúlyozva kell le és felszállni a zebránál.

Épp azért, hogy ezt a tornázást elkerüljük, aki teheti az útszéli „zöld” korlátokba, vagy villanyoszlopokba kapaszkodik. Ezek viszont nem erre lettek kitalálva, így lecsúszhat róla a kezünk, vagy lábunk. A biciklista egy rossz mozdulattal kigurulhat az útra is.

És itt kap szerepet a mi projektünk a „Grab n' Go”, amely egy olyan biciklis kapaszkodó, amit oszlopra lehet erősíteni. Egyszerű konstrukció falmászó kapaszkodóból, melyet fém pánttal lehet az oszlophoz erősíteni. Azért választottuk ezt a megoldást, mert oda lehet felszerelni, ahol a kerékpáros a legkényelmesebben rá tud fogni, anyaga és felülete nem csúszós emellett biztonságosan rögzíthető.

Készítését tekintve szabadon formálható, így olyan alakot kaphat, ami ergonómiailag a legmegfelelőbb. Bármilyen méretben és színben gyártható.

Lábtartó egyaránt készíthető belőle, így a kerékpáros egyszerűen tud letámaszkodni úgy, hogy mindeközben a legkevesebb pluszmozgást végezze. Indulásnál pedig csak könnyedén elrúgja magát a támaszról.

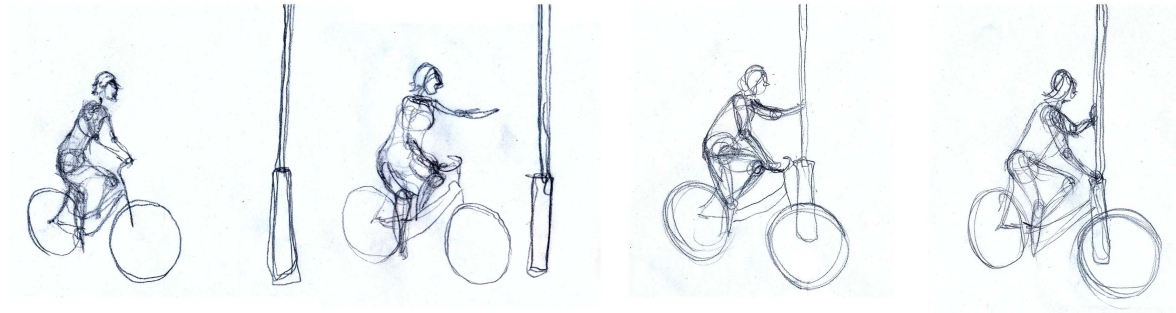
KUTATÁS_KÖVETKEZTETÉS_MIÉRT KELL?

Az alapgondolatunk, hogy a bicikliseknek gyakran le kell szállniuk a közlekedési lámpáknál a zebrák előtt. Az viszont kényelmetlen, ha minden piros lámpánál le kell pattanni, majd vissza a biciklire. Főleg akkor, ha valaki munkába megy és több táskája is van, vagy esetleg úton van az egyetemre az összes rajzával, hengerrel, netán rajztábla és hátizsák is van nála. Ezt az emberek úgy kerülik el, hogy ahol csak lehet, rátámaszkodnak, belekapaszkodnak a zebránál lévő oszlopba. Ez azonban veszélyes, a villanyoszlopnak nem ez a rendeltetése.

Néhol túl közel van az úthoz, a biciklis rácsúszhat az úttestre, vagy akár le is csúszhat a keze az oszlopról, hiszen semmi kiegészítő elem vagy felület nem könnyíti meg a kapaszkodást.

Amikor a kerékpáros rágurul az oszlopra, akkor jellemzően ugyanazt a mozdulatsort követi mindenki:

- lelassít, felemeli, az oszlop felőli kezét a kormányról (a súlypontja így az oszloppal ellentétes oldalra helyeződik)
- kis sebességgel annyira közel gurul az oszlophoz, hogy kényelmesen meg tudja fogni
- a végső lépés a legfontosabb, amikor belekapaszkodik az oszlopba, hiszen karral meg kell állítania majd tartania magát és a biciklit

Deák tér, Andrásy út forgalmas kereszteződésének két oldalát figyeltük meg hányan, hogyan kapaszkodnak, támaszkodnak meg a zebráknál. Reggel 8:15-től 8:35ig, 30 biciklis jött az egyik oldalon, 25 a másikon. 14-en kapaszkodtak meg az oszlopban, 8-an támasztották lábbal magukat, 4-en dőltek teljes testsúllyal az oszlopnak, 6-an pedig le is szálltak. Voltak, akik a zebrától kissé hátrébb lábtámaszkodásra is alkalmas kordonokra tették le a lábukat. A túl oldalon azonban ilyen lábtámaszkodó alkalmatosság hiányában inkább az oszlopnak támaszkodtak a biciklisek.

Gellért tér és a Gellért rakpart kereszteződésben 9:00 és 9:20 közt, kb. 20 biciklistából csupán csak 8 kapaszkodott meg az oszlopban. De miért is?

A számok között a nagy differencia abból adódik, hogy amíg a Deák téren lévő oszlopot mindkét irányból meg tudják fogni egyszerre, és az ott lévő zöld kordonokat lábtámasznak és kapaszkodónak is használják, addig a Gellért rakpartnál egy oszlop van. A felmérés közben, a piros jelzés ideje alatt nem állt szabadon az oszlop. Tehát ebből arra következtetünk, hogy aki nem használt támaszt az nem azért volt, mert esetleg nem akart, hanem mert nem volt alkalma rá. Ez azt mutatja, hogy szükség és igény lenne ilyen, vagy ehhez hasonló konstrukcióra.

TÉRKÉPEK_ELEMZÉSEK_HOVA KELL?

csomóponti térkép:

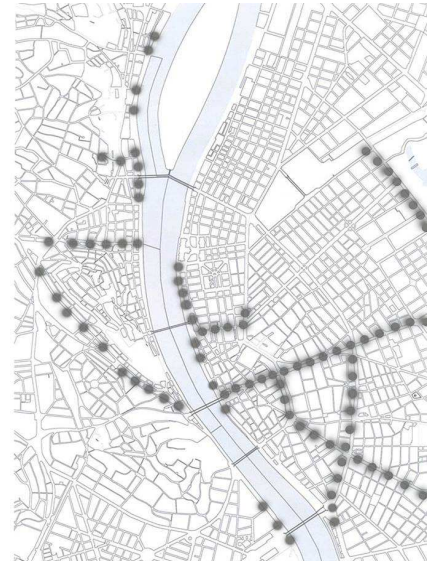
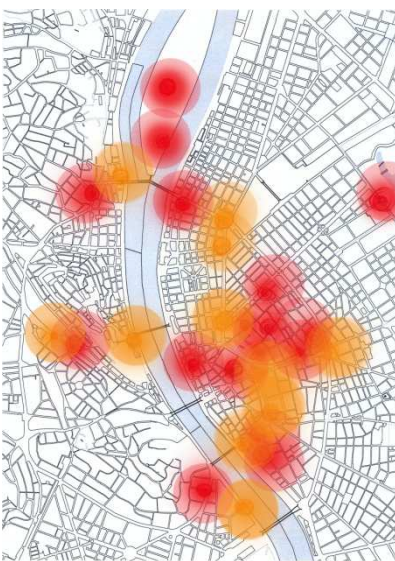
- piros pontok jelölik a kerékpárosok által gyakran látogatott, bicikli tárolás szempontjából kedvező szórakozó helyeket, kávézókat (monyó café & bar, majorka kávézó és söröző, zila kávéház, merlin, trapéz, wndrlnd, saft, dürer, valyó, mika tivadar mulató, keksz, szimpla, kertem, ellátó kert, holdudvar, gerlóczy kávéház, castro bistro, dériné bisztró, fruska bisztró, fellini római kulturbisztró)
- sárga pontok jelölik a közlekedési csomópontokat a belvárosban.

forgalmi térkép:

- piros vonal a kerékpárút
- piros szaggatott: kerékpározásra javasolt útvonal
- narancssárga a kerékpáros forgalom intenzitását jelöli

hiány térkép:

- fekete pontok azokat a veszélyes kereszteződéseket jelölik, ahol forgalmas út szakít meg bicikli utat, tehát ahol résen kell lenni, gyakran le is kell szállni a bicikliről a kereszteződésnél.

összesített térkép:

- tehát a kerékpárosok által leggyakrabban látogatott helyek, és a kerékpáros forgalom szempontjából legjobban igénybevett utcák alapján kirajzolódik, hogy hol lenne szükség kapaszkodók felszerelésére.

ANATÓMIA_MIÉRT ILYEN?

GRAB AND GO, MINT STREET ART:

Sokan a street art-ot, nem tartják teljes értékű művészeti ágának. Pedig magát a várost formálja. Tudjuk milyen fontos napjainkban a branding. A város is valójában brand, hiszen van arculata, marketingje. A street art-nak pedig az a feladata, hogy ezt tegye egyedibbé. Egy jól sikerült street art lehet turista látványosság, vagy akár műemlék. Azzal, hogy napjainkban egyre nagyobb teret hódít, az nem azt jelenti, hogy vége a művészeteknek, hanem inkább ellenkezőleg: valóságosabbak, mint valaha.

Azzal, hogy kiteszük az utcára a kapaszkodókat, mi is formáljuk a város arculatát. Épp ez teszi izgalmassá a projektet, hogy szabad kezet ad a színek és a formák világában. A praktikum mellett ugyanolyan fontos a gyönyörködtetés is. Az a cél, hogy ezekkel a látványos, színes kapaszkodókkal, egy kis játékosságot vigyünk a város mindennapjaiba.

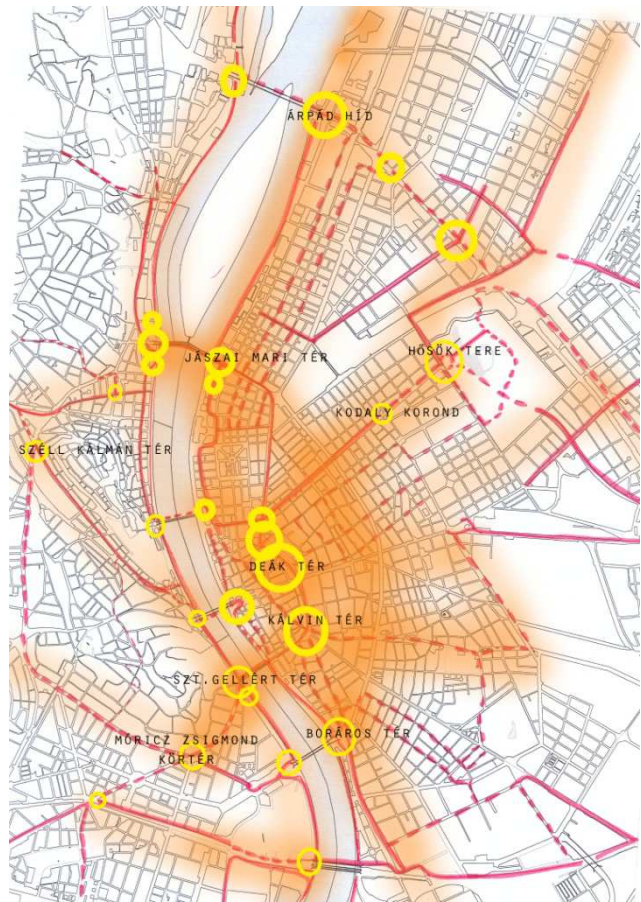
A SZÍNEKRŐL:

A természetben, környezetünkben, színek vesznek körül minket. A természet színei adottak, míg az ember alkotta tárgyi világban tudatosan alakítjuk a színeket. A színek hatnak testünkre, lelkünkre, szellemünkre. Tartalmat, érzéseket közvetítenek. Az emberek közérzetét és hangulatát a vegetatív idegrendszeren keresztül befolyásolják. Egyben kapcsolatot teremt az alkotó és a befogadó között.

Egyes színek megnyugtatók, míg mások elszomorítanak vagy nyomasztóan hatnak ránk.

A színszimbólika, a szubjektív színmeghatározás és a szubjektív színlátás korlátozottsága mind fontos problémák.

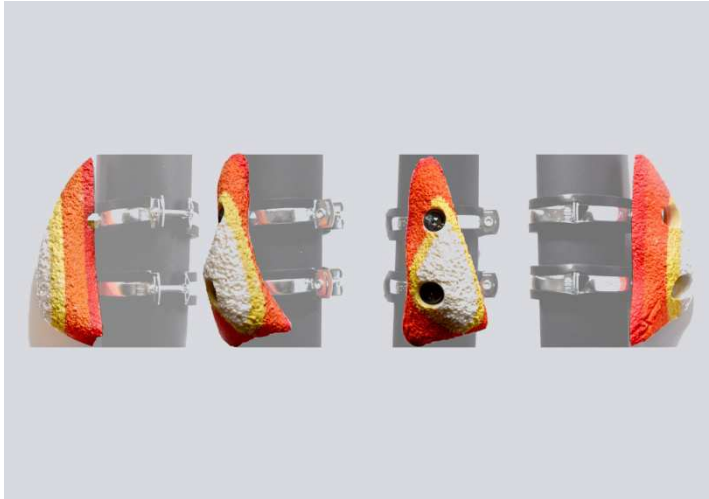
A színekkel foglalkozó művész a színhatás esztétikai vetületét akarja megismerni. Ehhez fiziológiai és pszichológiai ismeretekkel kell rendelkeznie. A művész elsősorban arra törekszik, hogy megismerje a szem és agy adta feltételeket, valamint azt, hogyan függenek össze a színvalóságok és színhatások bennünk.

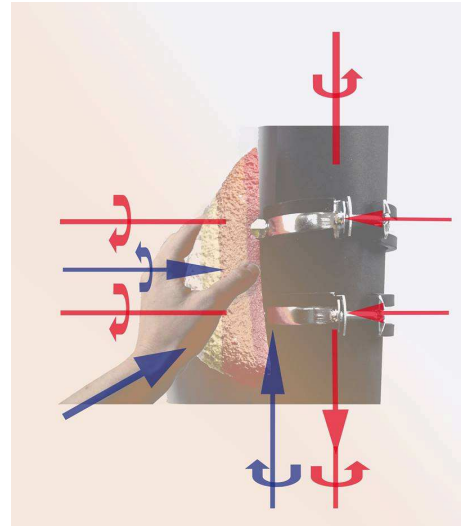
A színek és színes művészetek világában összefonódnak az optikai, pszichikai és szellemi jelenségek.

Térbeliséget is kifejezhetünk velük. Sötét háttér előtt a világos, meleg színek közelebbinek, a sötétebb, hideg színek pedig távolabbinak látszódnak.

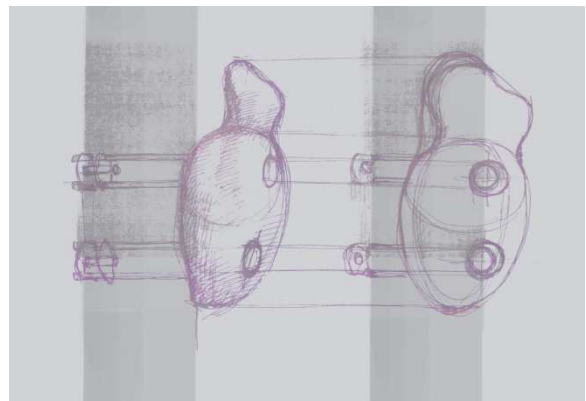
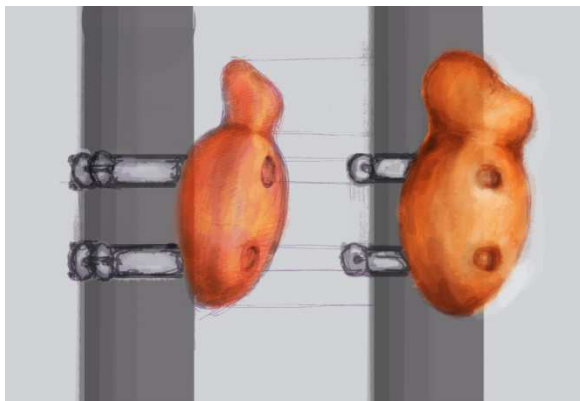
Ezek alapján úgy választottuk ki a színeket, hogy feltűnőek legyenek, vidámságot sugalljanak magukból. A sárga serkenti az agyműködést és a gondolkodást, élénkítő hatása van jó hangulatot kelt. A narancs: életvidámságot sugall, jókedvre derít, boldogság érzetet kelt. Vörös melegséget sugároz.

A biciklis alapvetően nagyobb sebességgel érkezik az oszlophoz, hiába fékez a lendülete nem fog megszűnni, ezért egy olyan biztonságos szerkezeti formára van szükség, amely átveszi és le is vezeti a lendületet az oszlopra, nem csavarodik el a különböző irányú erők hatására sem. Biztonságos, lehet rá számítani, egy fix pont. Dupla rögzítés dupla biztonság. Kézbe illeszkedő, erős forma, feltűnő, de mégis esztétikus, nem drabális, nem baleset veszélyes, megbízható.

Formai szempontból legideális kapaszkodó terve:

TERVEZÉS_KIVITELEZÉS:

Az elkészítendő forma alapjául a falmászó fogásokat vettük. Ezeknek megfelelő a felületi érdessége, rögzítésre is alkalmasak. Rögzítéshez hagyományos gépezeti csőbilincset vettünk, ennek gumi lecsúszás biztosítója is van. Elkészítés menete:

- A mester darab:
 - A massa alapanyaga poliuretán, (van olcsóbb is, de az akár 4 évig is ciánt párologtathat magából, ez veszélyes az emberekre) 4000 ft/kg
 - Gipszből vagy agyagból elkészítjük a kívánt formát
 - Felületét úgy alakítjuk ki, hogy bekenjük faragasztóval, majd homokot szórunk rá és ezt addig ismétljük, míg el nem érjük a kívánt érdességet. Száradási ideje kb 1 nap.
 - belefúrjuk a rögzítő csavar helyét és az anyát is beleépítjük.
 - Hátlját lecsiszoljuk
- Gumi öntő forma:
 - Körül öntjük a mesterformát
 - Szilárdulás után kikenjük gyantával
- Öntés:
 - A szilikonformába öntjük a végleges anyagot
 - Színezzük (réteges színekkel vagy örvényesre fecskendővel; tapasztalat útján kell a festék mennyiségét megtalálni, mert az anyag drága, és egy bizonyos mennyiség után már nem lesz élénkebb, hanem csak a festéket pazaroljuk)
 - Gyorsan kell dolgozni, mert fél perc után már szilárdul az anyag

Ezek alapján, nekünk egy saját, új mester darab elkészítése kb. 10 ezer forintba kerülne.

Képek a készítés folyamatáról:

TERVEK_JÖVŐRE:

Statisztikáink és térképes felméréseink alapján a meglévő bicikli utakat úgy egységesítenénk, hogy egy-egy fő útvonalhoz (mint pl. az Andrassy úttól a Szt. Gellért térig, vagy a Széll Kálmán tértől a Szt. Gellért térig) azonos típusú kapaszkodókat helyeznénk ki, így létrejönne egy olyan megkülönböztetett hálózat, mint ami a metró vonalaknál is van. Ezeket térképeken látványosan lehetne jelölni, esetleg kirakni pár helyre a városban.

Ez az anyag (poliuretán) megfelelő arra, hogy lábtartót, vagy akár utcai bicikli zárat készítsünk belőle. A lábtartónál az alap gondolat hasonló lenne, mint a kapaszkodónál. A bicikli zárat pedig úgy képzeljük el, hogy az anyaghoz rögzítünk egy hurkot, amibe bele lehet fűzni a bicikli láncot. A szerkezet poliuretán testének nem kéne nagyobbak lennie, mint egy zsömle, melyet a földhöz lehet rögzíteni. Így a város olyan pontjain is le lehetne kötni a kerékpárt, ahol eddig problémás volt.